

TEDENSKE SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto IX.

V Ljubljani, dne 2. februarja 1933.

Štev. 5.

K posetu Nj. Vel. kralja v Rumuniji



Nj. Vel. kralj Aleksander in kraljica Marija po svojem povratku iz Rumunije s svojo svito na topčiderskem kolodvoru v Beogradu.



Slika zgoraj:

Naš vladar v uniformi častnega rumunskega polkovnika sprejema v spremstvu svojega svaka rumunskega kralja Karla, ki nosi jugoslovensko uniformo, pozdrav častne čete na kolodvoru v Sinajl.

Slika levo:

Čudovita računarica

Urlika Ringstrandova

6-letna Švedinja, je pravcata čudodelnica v računanju. Pohaja šele ljudsko šolo in preseneča skandinavske znanstvene in zdravniške kroge s svojo izredno nadarjenostjo za računske naloge. Množitev najtežjih ulomkov na pamet v nekaj trenutkih je njena posebnost.



Desetletnica našega sotrudnika

Letos poteka deseto leto, odkar sodeluje pri »Domovini« naš prijatelj Sotešan. Začel je l. 1923. s krajšimi povesticami, kakršnih je napisal do danes nad 300. Razen teh smo objavili dokaj njegovih pesmic in nad 20 daljših povesti, zajetih iz sedanjosti in davnine. Zaradi lahkega umljivega in gladkega pripovedovanja se je Sotešan priljubil osobito našim mladim čitateljem. Vsa njegova dela so polna privlačne in živahne vsebine. — Našemu marljivemu sotrudniku želimo prav obilo zdravih let, da bi nam napisal še mnogo, mnogo lepih povesti, za katere se čitatelji »Domovine« čedalje bolj zanimajo.



Slika desno:

Nova opera na pevka

Znana pevka Milena Verbičeva je nastopila pretekli teden z lepim uspehom v naši operi v Ljubljani. Mlada pevka je obdarovana z lepim, močnim glasom in izrazitim igralskim talentom. Oboje je v teku večletnega študija na ljubljanskem konservatoriju izoblikovala tako, da ji je uspeh v operi zagotovljen.



Petdesetletnica odličnega slikarja

Nedvomno je Gaspari naš vsem ljubi umetnik, najpriljubljenejši, ker pač ni obrnil hrbta našemu človeku, ker nam je vedno kazal slovenskega človeka v njegovi značilni in nepokvarjeni podobi. Gaspari istoveti umetnost z naravnostjo, ne gleda na življenje z visokih umetnostnih višav, od koder se vidi življenje megleno. Njegove slike so žive, zdrava umetnost diha iz njih kot je zdrav in naraven naš kmet in kot je zdrav Gaspari sam, ki ni pozabil, da je izšel iz preprostega, zdravega ljudstva. Rodil se je 28. januarja v Selščeku pri Cerknici. Po osnovni šoli je hotel postati trgovec, učil se je v Murnikovih trgovini na šutni pri Kamniku. Gaspari je pa pokazal izredno nadarjenost za risanje, zato je šel v Ljubljano na umetno obrtno šolo. Pozneje je študiral na Dunaju nato pa v Monakovem. Želimo mu vsi iskreno, da še dolga leta bogati našo umetnost.



Sovjeti pustošijo cerkve



Katedrala v Leningradu, katero so boljševiki porušili z dinamitom.

Dva sveta



Nebotičnik je dozidan. V dobrem letu je zrasla stavba v mogočno višino kot znamenje nove Ljubljane. Palača je že povsem opremljena. Vsi številni prostori so oddani. V nebotalniku samem, kakor tudi v ostalem delu palače v Gašjevi ulici bodo nastanjeni razni uradi, tvrdke in pa seveda tudi zasebniki. Kavarina bo otvorenjena 14. februarja ter jo bo vodil Pokojniški zavod. Pričujoča slika kaže najzanimivejšo perspektivo Ljubljane in najbolj zgovorno priča o rasti slovenske prestolnice: spredaj častitljivi, skromni Fgovec, ki mu je usoda tudi že pisana, zadaj ponosni beli nebotičnik.

Kako rastejo travnate koreninice?



Dasl je rastlinska rast znana že v mnogih potankostih, nam je vendar v celoti še zmerom velika skrivnost. Znano je, kako srkajo rastline glavni esestavine svoje hrane iz zraka in kako jo v delavnicah svojih lističev s pomočjo zelenega listnatega barvila ali klorofila in pod vplivom sončne svetlobe pretvarjajo v užitne snovi. Vemo, tudi, kako po koreninah sesajo vase raztopine rudninskih snovi iz zemlje, ki so jim potrebne pri gradnji njihovih razčlenjenih organov. Razjasnjeni so nešteti načini njih oplodjevanja in razmnoževanja, delitev stanic itd. Celo o dednosti vemo, kako se skozi rodove ohranjuje n. pr. ista oblika in barva. Ali vse znanje je vendar le še zelo majhno v primeri s tistim, česar o rastlinah še ne vemo. Vendar pa tudi veda o rasti in razmnoževanju v najnovejšem času nagelje napreduje in prodra tudi globoko v taka vprašanja, ki se pred leti niti načeti ne bi bila mogla zaradi pomanjkanja pripravnih raziskovalnih pripomočkov.

Posebno zanimiva med pripravami, s katerimi si znanost prizadeva zajeti potekrasti, je tako zvana »opazovalna omara«, ki jo je konstruiral profesor na floridski univerzi v Gainesville dr. V. A. Leukel. Je to nekakšen stisnjen laboratorij, katerega ena stena je iz stekla in ki se lahko pogrezne do ca. 15 m globoko v zemljo. Leukel namerava opazovati v njem pred vsem rast koreninice travnatega bilja. Ko je omara v zemlji, se krog nje brž razpiete mreža koreninice, ki se v svetlobi močnih električnih luči lahko opazujejo skozi stekleno steno.

V tem laboratoriju se da lepo zasledovati, kakó prija rastlinam moča, kako se prilagodujejo suši in zlasti kako se počutijo v različnih vrstah zemlje.

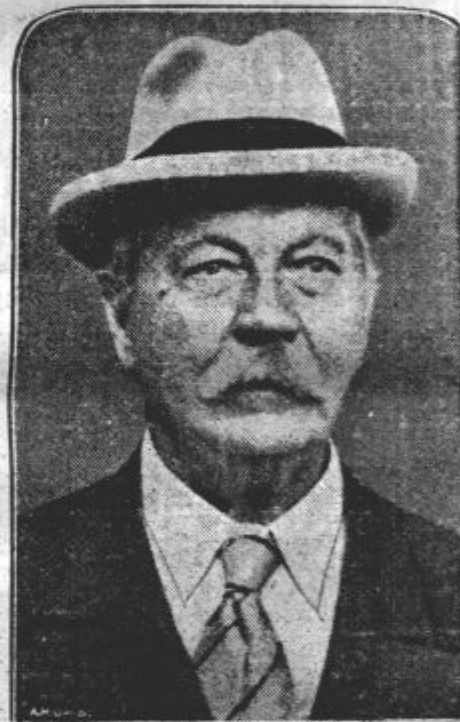
Na sliki vidimo dr. Leukela, ki drži v roki travnato rušo. Jasno se vidi silna množina drobnih koreninice, v ozadju pa opazovalna omara.



Oče Sherlocka Holmesa

Te dni so izšli v Parizu pod naslovom »Moje pustolovsko življenje« spomini Conana Doylea. Spomini so večinoma tako zabavni in osvežujoči, kakor njegova najboljša povesti o detektivu Sherlocku Holmesu. Iz njih izvemo, da so bili Doylevi starši obubožali in da se je moral sin kot medicinec v Edinburgu dokaj težko prebijati skozi življenje. Ko si je pa gmotno nekoliko opomogel, je pošiljal vse prihranke staršem. Niti kot mlademu zdravniku mu ni šlo posebno dobro, pa tudi pozneje, ko se je nasečil kot zdravnik za očesne bolezni v Londonu, ni kdove kaj zasluzil. Ko mu je nekoč davčni urad vrnil davčno prijavo, čes, da je popolnoma nezadostna, jo je Doyle postal nazaj in pripisal: »Prav pravite, od tega se res ne da živeti.« Ker ni imel dosti dela, je Doyle čital mnogo knjig, zlasti Poeove kriminalne povesti, zgodovinska dela, Scottove zgodovinske romane in spomine generala Napoleona I. Potem je sledil nasvetu svojih prijateljev, ki so visoko cenili njegovo pripovedovalsko nadarjenost, naj se loti pisateljstva. In res je kmalu izdal svojo prvo povest o Sherlocku Holmesu. Dosegla je največji uspeh in odločila je smer Doylevega literarnega delovanja. Občinstvo je zahtevalo vedno novih povesti o Sherlocku Holmesu, od vseh strani je dobival pisatelj prošnje, naj jih napiše še kaj in tako se je začela dolga vrsta napetih povesti o slavnem detektivu, ki so šle po vsem svetu.

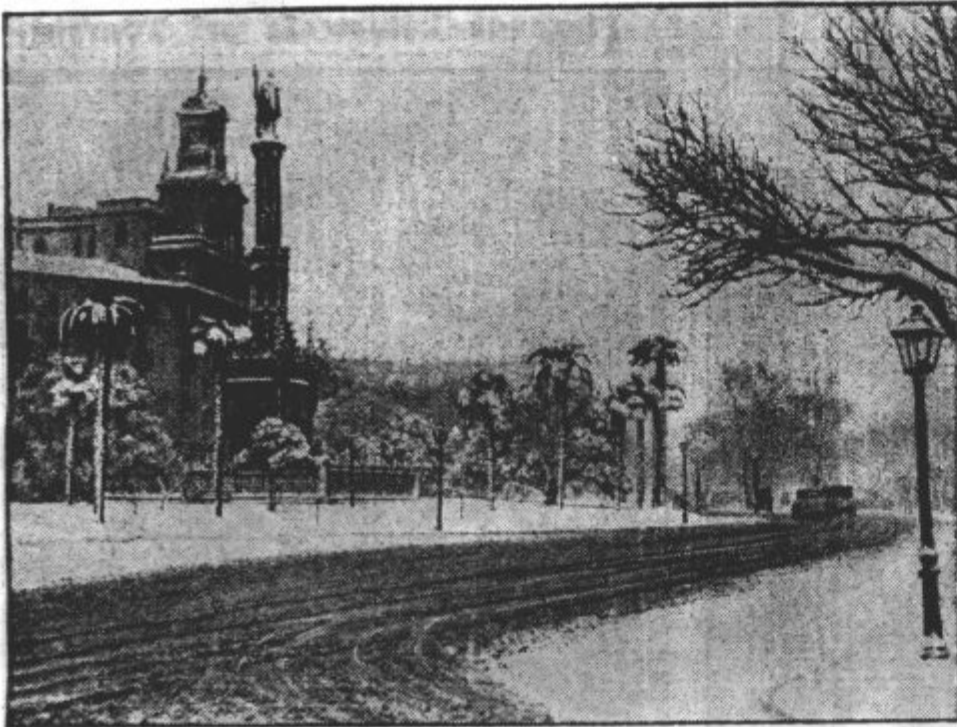
Model Sherlocka Holmesa je bil slavni edinburški kirurg Josef Bell, ki se je z njim seznanil še kot slušatelj medicinske fakultete v Edinburgu. Bell je bil znamenit diagnostik. Njegove diagnoze so segale tudi v poklic in osebnost. Tako je nekoč dejal nekemu svojemu pacientu: »Ste star vojak, služili ste v zapadni Indiji in nedavno ste bili odpušeni.« Ko je bolnik pritrdil in je Doyle vprašal Bello, kako je prišel na to, mu je zdravnik odgovoril: »Ta mož je obdržal čepico na glavi kakor delajo stari vojaki, ima pa elefantiado, ki razsaja v zapadni Indiji.« Tako sta nastala Sherlock Holmes in njegove povesti.



Slika levo:

Francoska obramba pred požari na ladjah

Zaradi zadnjih velikih požarov na francoskih ladjah je izdalo francosko ministrstvo za mornarico odlok, ki zahteva na vsaki ladji večje število izvežbanih gasilcev. Na sliki vidimo moštvo ladje »Ile de France«, ki se uri v manipuliranju z masko proti dimu.

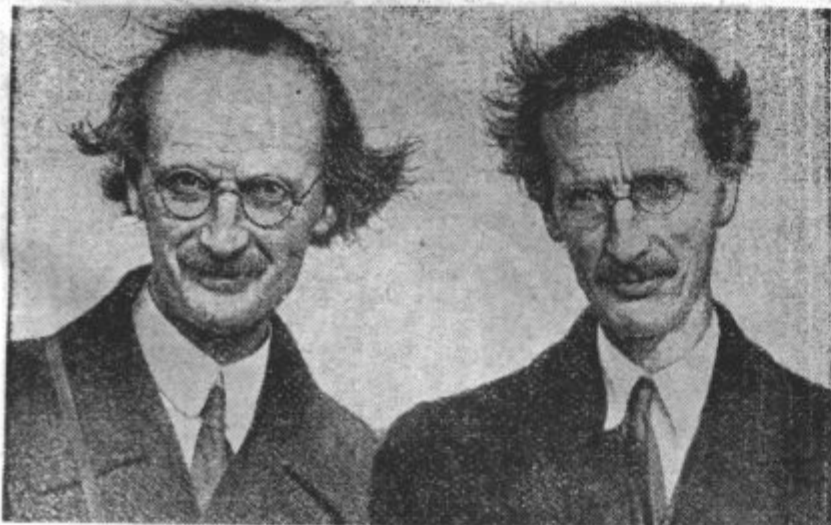


Vse je zamrznjeno



Izredno nizke temperature zadnjih dni so povzročile, da so zamrznile ne samo reke, ampak tudi jezera in deli nekaterih morij. Pristanišča v Severnem morju so zaprta za promet in ladjam morajo dovažati živila po ledu.

inivožni v lidenovya



Prof. Avgust Piccard (levo) in njegov brat Jean Piccard, ki živi v Ameriki in s katerim se zdaj posvetuje prvi zaradi novega vzleta v stratosfero,

Slika desno:

Kancelar republike Nemčije je postal

Adolf Hitler

Predsednik Hindenburg mu je poveril sestavo vlade po Papenovem sporazumu s strankami.



Slika levo:

Zima na Španskem

Navzlic letošnji dose-daj razmeroma mili zimi, je zapadel v Španiji sneg in pobelil glave celo častitljivim palmam v Madridu.



Slika desno:

Mlada srca

V Berlinu se je oženil te dni 77-letni Paul Bert z 81-letno nevesto. Slike so posneli po njenem povratku z magistrata.

Slika spodaj:

Kopel sredi zime

V Bukarešti se vrši vsako leto na obali Dimbovice verska svečanost, pri kateri vrže kralj poseben križ v vodo, naka rse vržejo meščani v vodo po križ in ga vrnejo kralju.

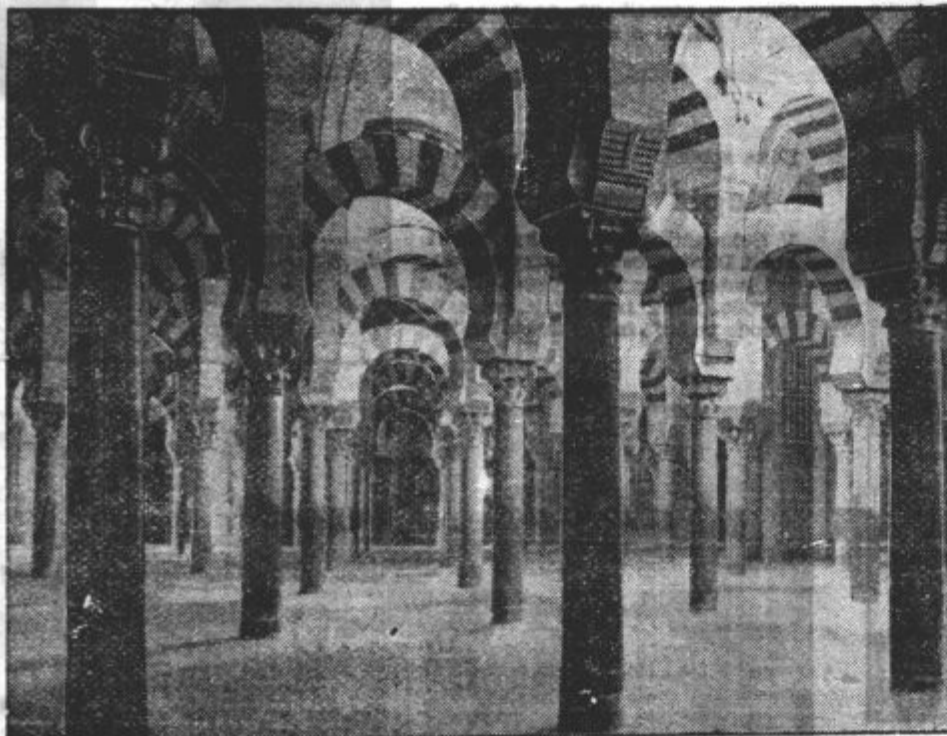


Fašizem na Japonskem



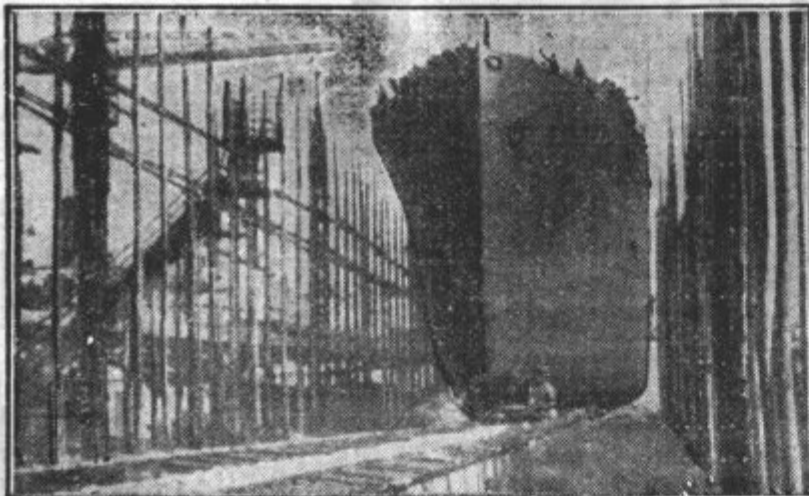
Tudi Japonci so dobili iz Evrope fašistično pobudo, črne uniforme in rimski pozdrav. Njih stranka se imenuje Kukumin domei ter ima svoje zastave.

Zadnja mošeja v Cordovi na španskem se ruši



V Cordovi se je začel arušiti mošeja Mezquita, zadnja izmed 600 mošej, ki so jo v 16. stoletju prenovili in spremenili v katoliško katedralo.

„Prezident Doumer“



nova francoska potniška ladja za promet z Daljnim vzhodom je dogotovljena in so jo te dni spustili v morje.

Plazovna katastrofa pri Toursu



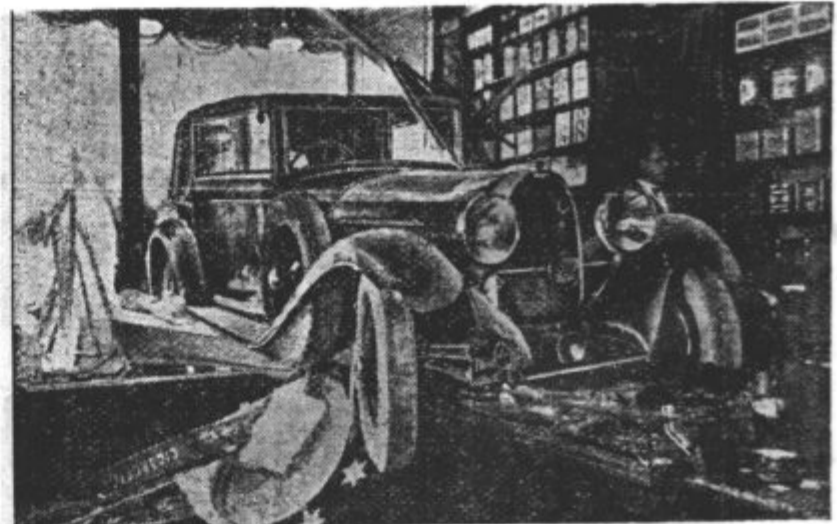
V bližini Toursa v južnozpadni Franciji se je nenadoma utrgala ogromna skala in se spustila navzdol, podrla tri hiše ter ubila več ljudi. Reševalna akcija je bila izredno težavna, ker so bili nekateri prebivalci ure in ure pod kamenjem živi pokopani.

Najsrečnejši med srečnimi



Pred časom je umrla v New Yorku zadnja potomka milijonarske rodbine Wendel, ki je zapustila ogromno premoženje. Svoje pravice do dediščine je prijavilo okoli 300 oseb, a 2991 so jih oblasti odbile. Trojica na sliki predstavlja tri najsrečnejše dediče, ki so jim ameriške oblasti priznale prvenstveno pravico do zapuščine. V sredi Aleksander Wendel, na levi njegova hči Cecilija, na desni pa sin Charles, ki so postali milijonarji.

Avtomobil v trgovini



V švicarskem Solothurnu je pridirjal neki avtomobil, ki se je izneveril rokam vožarja, v trafiko in se ustavil tik pred zalogo tobaka. Vozač in prodajalec v trafiki sta k sreči ostala cela, gmotna škoda pa je prav znatna.